

Colofon

© 2020 Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, Assen Alle auteursrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Volgens Bartjens is het verenigingsorgaan van de Nederlandse Vereniging tot Ontwikkeling van het Reken-Wiskundeonderwijs (NVORWO). Het wordt uitgegeven door de NVORWO en Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum BV te Assen en verschijnt vijf keer per jaar.

Redactieadres

Redactie Volgens Bartjens
t.a.v. Cathe Notten
Zeeburgerkade 292
1019 HL Amsterdam
redactie@volgensbartjens.nl

Naar dit adres kunt u alles opsturen wat met de redactionele inhoud verband houdt. U kunt hier ook boeken ter bespreking aanbieden.

Eindredactie

Cathe Notten

Uitgave, abonnementen en druk

Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum BV
Postbus 43
9400 AA Assen
T (0592) 37 95 55

Een abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij een schriftelijke opzegging is ingediend bij afdeling Klantenservice van Koninklijke Van Gorcum: klantenservice@vangorcum.nl.

Advertenties

Neem contact op met OnderwijsMedia:
sales@onderwijsmedia.nl
T 020 - 3308998
W www.onderwijsmedia.nl

Foto's

Marije Bakker en Archief Volgens Bartjens, tenzij anders vermeld.
Fotografie cover: Marije Bakker

Vormgeving

FIZZ | Digital Agency - fizz.nl

Abonnementen

Abonnee € 44,25
Student € 30,-
School abonnement (2 ex.) € 75,-
Op aanvraag is een collectief abonnement mogelijk.
T (0592) 37 95 56

www.volgens-bartjens.nl
ISSN 1574 3381

Redactioneel

Statistiek voor de basisschool

Op 19 november 2019 publiceerde de Volkskrant een column van Ionica Smeets met als titel *Uit gegeven getallen volgt niet altijd de oplossing*. In deze column berichtte zij over de intocht van Sinterklaas in een gemeente waar 20% roetveegpieten en 80% zwart geschminkte pieten ingezet werden. Onderzoek had namelijk aangetoond dat de verhoudingen onder de inwoners destijds zo lagen: 20% tegen en 80% voor zwarte pieten. Smeets vroeg zich af of iemand blij zou zijn met deze verdeling. Om deze vraag kracht bij te zetten gaf zij een voorbeeld met soep met ballen, waarbij 80% van de ballen van vlees gemaakt zou zijn en 20% van een vleesvervanger om zowel de vleeseters als de vegetariërs tegemoet te komen... U begrijpt, niemand blij!

Statistiek wordt regelmatig gebruikt om hard op het aambeeld van het eigen gelijk te hameren. Of om, zoals Kees Hoogland het zegt in zijn rubriek *Zeker weten?!*, mee te gaan met de trend om een bewering kracht bij te zetten door te stellen dat 'onderzoek heeft uitgewezen dat...'. Waarna allerlei beweringen gedaan worden, die even eenvoudig gestaafd als weerlegd kunnen worden. Maar als gegevens in een grafiek staan, lijken veel mensen ze voor harde waarheid aan te nemen. Ik juich het dan ook zeer toe dat in de aanbevelingen van Curriculum.nu is opgenomen dat ook in het basisonderwijs ruime aandacht moet zijn voor statistiek. Dat maakt mensen vast beter bestand tegen valse voorstellingen van zaken. En daar maken we in dit nummer meteen werk van. Zowel in artikelen als in vaste rubrieken.

In het artikel *Het beste merk batterijen* geven Frans van Galen en Koeno Gravemeijer voorbeelden uit een leergang data en statistiek voor kinderen van ongeveer 7 tot 12 jaar uit de Verenigde Staten. Maarten Müller bespreekt reken- en wiskundige denk- en werkwijzen in het artikel *In gesprek met Emma* aan de hand van enkele voorbeelden van statistiek met jonge kinderen. En ook in de rubrieken *Zeker weten?!*, *Bwits uit het gerijmde* en *De Draad van Ariadne* gaat het over statistiek en grafieken van allerlei soort!

Het onderwijs in vermenigvuldigen staat centraal in de artikelen van Johan Theil en Adri Treffers. Johan Theil bespreekt het begrip van vermenigvuldigen met breuken en Adri Treffers geeft een kritische beschouwing van de aanpak van het vermenigvuldigen in de methode Getal & Ruimte junior. Twee voorbeelden uit de praktijk completeren dit nummer. Wies Duits werkt met sterke rekenaars en doet er in haar artikel *Sterke rekenaars in de klas* verslag van hoe op haar school een passend aanbod wordt vastgesteld voor deze kinderen. En in *Doe wat ertoe doet* geeft Nico Eigenhuis een inkijkje in de praktijk van onderwijsadviseurs.

Ik hoop dat u zich dit nieuwe jaar weer voor 100% inzet om uw leerlingen met plezier les te geven in rekenen-wiskunde.

Cathe Notten
Hoofdredacteur Volgens Bartjens

